1860. N°. 24.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG 24 FEBRUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 23 Februarij.

Van wege de commissie tot regeling van het zesde Nederlandsche taal- en letterkundig congres zijn de personen, tot welke men geacht kan worden zich te moeten rigten, bij eenen brief uitgenoodigd toe te treden tot het congres, dat op Dingsdag, Woensdag en Donderdag, 11, 12 en 13 September aanst. te 's Hertogenbosch zal worden gehouden.

— De wis- en natuurkundige afdeeling van de kon. akademie van wetenschappen zal op Zaturdag aanst. te Amsterdam eene gewone vergadering houden.

— De gemeenteraad van Soeterwoude heeft besloten, dat de kermis in die gemeente voortaan ieder jaar zal worden gehouden, van den tweeden Maandag in September, tot en met Zondag daaropvolgende.

— Omtrent het ongeval, in eene der branderijen te Schiedam voorgevallen, verneemt men nog dat de beide omgekomen personen de meesterknechts waren van twee naast elkander gelegen branderijen. Zij moeten toen een luik van een zoogenaamd grondvat hebben geopend, vermoedelijk met het plan om dat vat, dat lek was en in geen vijf jaren gebruikt werd, na te zien. Hetzij door bedwelming of door welk ander toeval dan ook, zijn beiden in het vat geraakt; althans, toen men na 12 ure in de branderij kwam, bevond men dat beide personen in het vat gestikt waren, vermoedelijk door de stikstof in het vat aanwezig, waarin bovendien 2 voet water stond. Een der ongelukkigen laat eene weduwe met zes kinderen na; de ander was slechts vijf maanden gehuwd.

— In den Wieringerwaard (Noordholland) zijn, tengevolge van een onweder op Zondag avond, drie boerenhuizen afgebrand. Te Nieuwe-Niedorp is ook een molen afgebrand.

— Door den gemeenteraad van Arnhem is met 16 stemmen tegen 1 besloten om van wege de gemeente geene gelden toe te staan tot vergrooting der paardenstallen ten behoeve der rijdende artillerie.

— Naar men verneemt, zal de legerplaats te Millingen in gereedheid worden gebragt. In den loop van den zomer zullen verscheidene corpsen des legers aldaar gekampeerd worden. Ook zullen er eene ambulance en wijders stallen voor de corpsen cavallerie, enz., worden gebouwd.

— Te Zwolle waren dezer dagen twee kinderen aan het spelen. Een hunner, ongeveer 15 jaren oud, nam een geweer, dat nog geladen was, en legde op zijn speelmakker aan. Het geweer ging af met het ongelukkig gevolg, dat zijn makker dood nederstortte. De jeugdige dader is in verzekerde bewaring genomen.

— Te Vlissingen ontdekte men Zondag jl. dat het fraai gebouwde stoomfregat *Zeeland*, onlangs eerst van eene voortreffelijke stoommachine voorzien, bezig was met langzaam te zinken; alles was in de weer, ruim 1,5 el water was reeds in het schip gedrongen; bij laag water gelukte het echter door aanhoudend pompen het water te verdrijven, en door doeltreffende pogingen is men de ramp voorgekomen. Men weet nog niet waaraan dit toeval moet toegeschreven worden.

— Uit Brouwershaven meldt men dat op den Ooster is gestrand de Fransche schooner *Anne Alexandre*, van New-Castle naar Livorno bestemd. Behalve de vrouw van den kapitein en een matroos is de bemanning gered.

— Men verneemt, dat door een voornaam ingezeten der stad 's Hertogenbosch aan den deken van St. Jan de aanzienlijke gift van *f* 3000 voor den Paus ter hand is gesteld. Aanstaanden Zondag zal in al de kerken van het bisdom eene collecte gehouden worden ter ondersteuning van Z. H.

— Men verneemt, dat mgr. M. J. Niewindt, bisschop i. p. i. van Cytrum, vicarius apostoliek van Curaçao, in den avond van den 12den Januarij jl. te Curaçao is overleden.

's GRAVENHAGE, 23 Februarij.

Z. M. heeft bij besluit van 21 Febr. het verzoek om eervol ontslag van den heer mr. P. P. van Bosse, als minister van finantiën, en van jhr. mr. J. G. H. van Tets van Goudriaan, als minister van binnenl. zaken, ingewilligd, en beschikkende op de door den minister van buitenl. zaken jhr. mr. J. K. baron van Goltstein, door dien voor de zaken der r. k. eeredienst mr. J. W. van Romunde, en door dien van justitie mr. C. H. B. Boot, gedane aanbieding hunner portefeuilles, besloten die aanbieding aan te nemen, en hun insgelijks een eervol ontslag uit die betrekkingen te verleenen; voor allen onder dankzegging voor de vele en gewigtige diensten aan Z. M. en aan den lande bewezen.

Voorts heeft bij besluit van 22 Febr. de koning besloten: te benoemen: tot minister van finantiën den minister van staat jhr. mr. F. A. baron van Hall, en hem tevens tijdelijk op te dragen de betrekking van minister van buitenl. zaken, tot dat daarin nader door Z. M. zal zijn voorzien; tot minister van binnenl. zaken jhr. mr. Schelto baron van Heemstra, commissaris des konings in de provincie Zeeland, tot minister voor de zaken der r. k. eeredienst mr. J. A. Mutsaers, lid van den raad van state, en met ingang van den 9den Maart aanst. aan te stellen tot minister van justitie den heer mr. M. H. Godefroi, lid van de tweede kamer der staten-generaal; met bepaling dat de functiën van minister van justitie tijdelijk zullen worden waargenomen door den benoemden minister voor de zaken der r. k. eeredienst.

Verder heeft Z. M. goedgevonden het insgelijks aangeboden ontslag door: den minister van staat, den heer J. J. Rochussen, als minister van koloniën; den heer mr. J. S. Lotsy, als minister van marine; den heer J. Bosscha, als minister voor de zaken der herv. en andere eerediensten, en jhr. E. A. O. de Casembroot, als minister van oorlog, niet aan te nemen.

— Z. M. heeft jhr. mr. baron van Goltstein, afgetreden minister van buitenl. zaken, benoemd tot minister van staat, en jhr. mr. van Tets van Goudriaan, afgetreden minister van binnenl. zaken, tot kommandeur der orde van den Nederl. Leeuw.

— Z. M. heeft den luitenant-generaal J. van Swieten, kommandant van het leger in Nederl. Indië, ter zake der door hem als kommandant en chef der tweede Bonische expeditie bewezene uitstekende diensten, in de militaire Willems-orde bevorderd, van ridder der 3de kl. tot kommandeur.

— Tot referendaris bij het dep. van finantiën is benoemd de heer mr. J. L. de Bruyn Kops, thans hoofdcommies bij dat departement.

— De koning heeft heden morgen de nieuw benoemde ministers ontvangen, die in handen van Z. M. de gevorderde eeden hebben afgelegd.

— Ten gevolge der zamenstelling van het nieuw kabinet, zijn opengevallen de vijf volgende betrekkingen, als: 1°. van commissaris des konings in de provincie Zeeland (in plaats van den heer van Heemstra); 2°. van lid van den raad van state (in plaats van den heer Mutsaers); 3°. van leden der tweede kamer, voor de hoofdkiesdistricten Amsterdam en Hoorn (in plaats van de heeren Godefroi en van Hall); en 4°. van raadsheer in het prov. geregtshof van Noordholland (in plaats van den heer Godefroi).

— Naar men verneemt, heeft er eene organisatie plaats gehad van het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt. Voortaan zullen er meer officieren van gezondheid bij de corpsen zijn.

— Z. K. H. prins Frederik wordt tegen den 12den der volgende maand uit Engeland alhier terug verwacht.

— De minister van koloniën, de heer Rochussen, heeft van gisteren avond tot heden morgen ten 4 ure eene ernstige koorts gehad, en bevindt zich zeer zwak.

— Van hier schrijft men aan de *U. C.*: Van wege den minister van marine is aan den luit. ter zee der 1ste kl. jhr. de Kock de last verstrekt, om de vorderingen en verbeteringen aan het geschut sedert de laatste jaren in Frankrijk aangebragt en toegepast te onderzoeken, en van zijne bevinding ten deze later rapport uit te brengen. Dientengevolge is met toestemming van de Fransche regering gemelde zeeofficier onlangs naar Parijs vertrokken, van waar hij zich verder naar Brest, Cherbourg, enz. zal begeven.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIË.

BRUSSEL, 21 Februarij.

Het weder is Zondag avond ll. buitengewoon ruw geweest, waardoor in onderscheidene oorden des lands onheilen zijn te weeg gebragt. Bij zeer hevige donderslagen voegde zich een sneeuwstorm, zoo als men zelden ziet. Uit Antwerpen meldt men dat de bliksem geslagen is in de kerk van St. Gommaire, maar dat de daardoor veroorzaakte brand gelukkig is gestuit. Een dergelijk onheil had plaats te Puers, nabij Mechelen, maar ook daar is men er in geslaagd den brand te blusschen. Te Wesemael, nabij Leuven, is men zoo gelukkig niet geweest. Ook daar werd de kerktoren getroffen, maar in weerwil van de ijverigste pogingen, ook van de brandweer der laatstgenoemde stad, zijn kerk en toren en eenige belendende huizen afgebrand. Nabij Charleroi zijn drie kerken, te Lobbes, te Walcourt en te Marchienne-au-Pont, door de bliksem getroffen; alleen op de eerstgenoemde plaats deed hij brand ontstaan, die na veel krachtsinspanning werd gestuit.

— Door de dagbladen wordt het mandement medegedeeld, dat door den aartsbisschop van Mechelen bij den aanvang der vasten aan de geestelijken in zijn kerkelijk gebied is uitgevaardigd. De aartsbisschop heeft deze gelegenheid gebruikt om, even als zijne ambtgenooten in Frankrijk en Oostenrijk, het wereldlijk gezag van den Paus te verdedigen en voor de herstelling van het Pauselijk gezag in de Romagna te ijveren.

ENGELAND.

LONDEN, 21 Februarij.

Het voorstel van den heer Disraëli, om geene verandering in het handelstarief te brengen, alvorens het met Frankrijk gesloten handelsverdrag te

hebben goedgekeurd, is door het lagerhuis met 293 tegen 230 stemmen verworpen, zoodat de regering eene meerderheid van 63 stemmen heeft bekomen. Deze uitslag is voor het ministerie zeer bemoedigend. De ministeriële bladen laten dan ook niet na daarover een triomfkreet te doen hooren.

Door het lid Polk is aan de regering de vraag gedaan of er in de Fransche mededeeling aan lord Cowley gezegd was, dat Frankrijk Savoye eischt ingeval Midden-Italië met Sardinië vereenigd wordt. Lord Russell heeft gezegd, dat hij daarop in de volgende week wenschte te antwoorden, als wanneer de motie van den heer Kinglake betreffende Savoye in behandeling zal komen. Op eene deswege gedane vraag heeft lord Palmerston verklaard, dat Frankrijk of Engeland wijzigingen in het handels-tractaat, door middel van supplementaire overeenkomsten, kunnen voorslaan, maar dat de andere partij niet verpligt is die aan te nemen.

De heer Ducane heeft vervolgens een amendement voorgesteld, strekkende dat het huis afkeuren zal, dat het bestaande deficit vergroot worde door eene vermindering van de gewone inkomsten, maar ook niet geneigd is, om tot eene verhooging van de income-tax mede te werken.

— De heer Clarence Paget heeft dezer dagen, bij de indiening der begrooting voor het zeewezen, het volgende overzigt gegeven van de zeemagt des lands in vergelijking met die van Frankrijk en Rusland. Engeland had op 1 Dec. ll. 244 stoomschepen in dienst, waarvan 27 linieschepen, 14 fregatten en korvetten, en 29 kanonneerbooten en gewapende sloepen, benevens blokschepen, dienst deden in de wateren van het Vereenigd Koningrijk en in de Middellandsche zee. Buitendien waren nog vele schepen in aanbouw, en een aantal daarvan, waaronder 10 linieschepen en 12 fregatten, zouden vóór het einde des jaars te water gelaten worden. In het volgende dienstjaar zou de admiraliteit een aantal bodems, gezamenlijk eene scheepsruimte van 39,934 ton uitmakende, doen aanbouwen, en buitendien 8 groote zeilschepen, te weten 4 linieschepen en 4 fregatten, in stoomschepen doen veranderen. Het getal zeelieden beliep 85,500. Frankrijk had thans 34 linieschepen te water en 5 in aanbouw, 34 fregatten te water en 13 in aanbouw, 5 met ijzer bekleede schepen in aanbouw, 17 korvetten te water en 3 in aanbouw, benevens een aantal kanonneerbooten en kleine schepen, te zamen uitmakende een aantal van 244 schepen, alle met stoomtuig voorzien. Rusland had thans 9 stoomlinieschepen te water en 9 in aanbouw, 18 stoomfregatten te water en 3 in aanbouw, 10 stoomkorvetten te water en 11 in aanbouw, benevens een aantal vaartuigen van mindere grootte, te zamen uitmakende een aantal van 187 stoomschepen te water en 48 in aanbouw, of gezamenlijk 235 schepen.

— Het wereldberoemde Indisch huis in de city zal, even als de groote compagnie, welke het gesticht heeft, weldra ophouden te bestaan. Zijne kunst- en boekverzamelingen worden naar het Britsch museum, zijne bureaux, totdat het nieuwe gebouw voltooid zal zijn, naar het groote nieuwe hotel van Westminster verplaatst, hetwelk de regering voor 3 jaren, tot den prijs van 18,000 £, gehuurd heeft, terwijl het oude gebouw wordt verkocht. Reeds zou daarvoor 208,000 £ geboden, en het plan beraamd zijn, om op die plek een centraal station voor de city te vestigen.

— Z. K. H. de prins van Oranje is Vrijdag ll. van Badminton te Abergavenny aangekomen, waarheen hij door lord en lady Lhanover was uitgenoodigd. Des avonds werd een luisterrijk bal ter eere van den prins gegeven. Zaturdag heeft de prins de ijzermijnen van Merthyr Dowlois bezigtigd.

— Op den spoorweg in de oostelijke graafschappen heeft een vreeselijk ongeluk plaats gehad. De trein die van Cambridge was gegaan is nabij Tottenham uit het spoor geraakt. De schok was zoo hevig dat het vijfde rijtuig bijna op het zesde was geschoven. De machinist, de stoker en een der reizigers verloren het leven. Vele reizigers zijn ook ernstig gekwetst.

— Op de hoogte van Beachy-Head is het stoomschip *Ondine*, naar Dublin bestemd, in botsing gekomen met een ander vaartuig, zoodat het kort daarop is gezonken. 21 personen werden gered en 50 worden er vermist.

— Uit New-York wordt gemeld dat de kamer van koophandel te Washington een adres bij het congres heeft ingeleverd, houdende verzoek om zijne tusschenkomst in het geschil tusschen de westersche mogendheden van Europa en China.

— Te New-York heeft op 2 Febr. een zware brand plaats gehad, waaromtrent ijzingwekkende bijzonderheden worden medegedeeld. Er zijn aldaar groote gebouwen, Tenant-Houses genaamd, die aan onderscheidene gezinnen worden verhuurd. Deze gebouwen hebben slechts één naauwen en steilen trap, die tot de bovenste verdiepingen doorloopt. Wanneer nu de brand op de eerste verdieping ontstaat en de trap aantast, wordt alle redding aan de ongelukkige bewoners der hoogere verdiepingen afgesneden. Zoodanig onheil heeft thans plaats gehad. De vlammen hadden reeds den trap bereikt, eer de eerste kreten werden gehoord. Het was 7 ure des avonds en de kinderen waren reeds te bed. De bewoners der verschillende verdiepingen ijlden naar den trap, maar vonden reeds de vlammen, die te midden van dikke rookkolommen opstegen. Een aantal zijn desniettemin met kinderen op den arm de trappen afgeijld, doch de meeste hebben naar de hoogere verdiepingen moeten terugkeeren. Sommige dezer ongelukkigen zijn nog met hooge ladders gered, maar zij die zich op de bovenste verdiepingen en op daken bevonden, moesten aan hun lot overgelaten worden. Bij dat alles heerschte eene zeer strenge koude, welke het water gedeeltelijk in ijs deed verkeeren, waardoor de spuitgasten, die onverwijld waren toegesneld, zeer werden belemmerd. Eindelijk stortte het dak in en slingerde hen, die daarop hunne laatste toevlugt hadden gezocht, in den vuurgloed. Het getal der slagtoffers is nog niet naauwkeurig bekend, maar er zijn ten minste een tiental personen omgekomen, ongerekend verscheidene anderen, die met ernstige brandwonden naar het gasthuis zijn vervoerd.

— Brieven uit Japan bevestigen het vroeger medegedeeld berigt omtrent het afbreken der handelsbetrekkingen tusschen de Engelschen en de inlanders. De Engelsche zaakgelastigde, de heer Rutherford Alcock, heeft daartoe, in overleg met de Japansche overheden, besloten en in eenen brief aan zijne landgenooten de redenen van dit besluit medegedeeld. Hij zegt daarin dat er in den laatsten tijd buitenlanders door de Japannezen uit wraakzucht wreedaardig vermoord zijn en dat ook de Japansche overheden van beleedigende handelingen jegens de buitenlanders beschuldigd worden, maar dat die voorvallen, blijkens het door hem gedane onderzoek, meerendeels aan de buitenlanders zelven te wijten zijn. Zoo hadden bevelhebbers van buitenlandsche schepen hunne matrozen beschonken aan wal laten gaan, en achtbare ingezetenen hadden beleedigingen en mishandelingen van het scheepsvolk moeten ondergaan; ook hadden buitenlanders, die in Japan gevestigd waren, door onvoegzaam gedrag stof tot regtmatige klagten gegeven. Verder hadden Engelsche kooplieden te Yokuhama zich uit hebzucht aan bedriegelijke handelingen en schending der bepalingen van het tusschen Japan en Engeland bestaande verdrag schuldig gemaakt, alsmede, naar het scheen, ook aan sluikhandel; welk alles voor het regtmatige handelsverkeer met Japan, hetwelk zich niet anders dan langzaam kan ontwikkelen, en voor Engelands goeden naam in het Oosten hoogst gevaarlijk is.

FRANKRIJK.

PARIJS, 21 Februarij.

De geruchten omtrent eene toenadering van den keizer tot de wenschen van den Paus houden stand. Zelfs uit Rome meldt men dat de zaken thans op eenen beteren voet staan. Het is echter nog moeijelijk te gelooven, want Frankrijk kan den Paus geene voldoening schenken zonder teruggave van de Romagna, waarop de bekende circulaire van den heer de Thouvenel weinig hoop geeft en waardoor het zich waarschijnlijk van de kans ter verkrijging van Savoye zou beroofd zien.

— Bij het departement van oorlog houdt met zich bezig met de oprigting van eene kantonnale garde, welke eenige overeenkomst zal hebben met de Duitsche landweer. Bij die garde zullen alle gepasporteerde militairen ingelijfd worden, die nog geen 40 jaren tellen.

— Aan 396 veroordeelde militairen is kwijtschelding en aan 280 anderen vermindering van straf toegestaan.

— De heer de Lesseps heeft een gehoor bij den keizer gehad. Z. M. heeft hem de verzekering gegeven dat de heer de Thouvenel in last had om de eerste gelegenheid waar te nemen, ten einde met de Engelsche regering in onderhandeling te treden, over de opheffing der bezwaren, die den aanleg van het Suez-kanaal nog in den weg staan.

— Het entree-geld aan de beurs zal waarschijnlijk spoedig afgeschaft worden. De stad kan de opbrengst daarvan niet geheel ontberen, maar zal genoegen nemen met de helft, die haar door de wissel-agenten zal uitbetaald worden.

— De Amerikaansche paketboot *Luna*, kapt. Shannon, den 15den dezer van Havre naar New-Orleans vertrokken, is op de kust van Barfleur geheel verongelukt. Van de bemanning, bestaande uit 17 personen, benevens 76 passagiers en een loods, zijn slechts twee personen gered.

— Volgens de mededeelingen van reizigers, die van Singapore te Alexandria zijn aangekomen, zou de Annamitische regering geneigd zijn om met Frankrijk vrede te sluiten. Er moeten reeds onderhandelingen aangeknoopt zijn tusschen den gouverneur van Saigon en den opperbevelhebber van het Fransche eskader.

SPANJE.

Naar men verneemt heeft de Spaansche regering aan den keizer van Marokko de volgende voorwaarden gesteld, waarop de vrede zou kunnen gesloten worden: afstand van het veroverde grondgebied tusschen Ceuta en Tetuan; eene schadeloosstelling voor oorlogskosten van 400 millioen realen; volledige genoegdoening aan de Spaansche vlag; afstand van een voldoend grondgebied rondom de Spaansche vestingen op de grenzen, uit het oogpunt van veiligheid; oprigting van een onzijdig grondgebied tusschen Spaansch en Marokkaansch grondgebied; verzekering dat de Spaansche bezittingen voortaan niet meer verontrust zullen worden, en eindelijk het regt aan Spanje toegekend, om diplomatieke agenten in die plaatsen van Marokko te vestigen, waar het dit doelmatig zal achten.

— De Mooren hebben tweemaal Melilla bedreigd, maar zijn door de bezetting verdreven. De laatste verloor daarbij 182 man.

— Te Madrid worden tijdens de afwezigheid van den maarschalk O'Donnell door de ultramontaansche partij velerlei pogingen aangewend om het kabinet te doen vallen. Het trekt de opmerkzaamheid dat de koningin thans een uitstapje heeft gedaan na haar zomerverblijf te Aranjuez, naar men zegt om de vermaarde en invloedrijke kloosterzuster Patrocinia te bezoeken.

— De correspondent van de *Indép. Belge* geeft de navolgende schets van den toestand der stad Tetuan, tijdens het binnenrukken der Spaansche troepen. Hij had zich gevoegd bij de eerste troepen, die op bevel van den maarschalk O'Donnell de stad in bezit namen, ten gevolge van het smeeken der inwoners, die door de Marokkaansche troepen werden uitgeplunderd.

Het tooneel dat de stad opleverde is niet te beschrijven; niet één huis was gespaard gebleven; al de deuren waren opengebroken en de straten waren bedekt met stukken van meubelen, die de Kabylen niet met zich hadden kunnen voeren. De lijken van een aantal dezer roovers lagen hier en daar verspreid; zij waren gevallen onder de slagen der Marokkanen, die nog geestkracht genoeg hadden gehad om zich te verdedigen. In de Jodenwijk was de verwoesting buitengewoon; door duizenden dezer ongelukkigen, mannen, vrouwen, grijsaards en kinderen, werden de Spaansche soldaten als redders begroet. Bijna stervende van honger en beroofd van alle verdedigingsmiddelen hadden zij tallooze wreedheden van den kant der Kabylen moeten verduren. Zij waren niet alleen van hun geld en hunne kostbaarheden beroofd, maar zelfs van hunne kleederen, en ter naauwernood hadden zij eenige lompen kunnen vinden om hunne naaktheid voor het oog der soldaten te bedekken. Het meerendeel der Joden van Tetuan spreken de Spaansche taal. Overal hoorde men de kreten: *leve de koningin! leve de Spanjaarden!* en de vrouwen kusten de handen der soldaten. Van binnen waren de huizen geheel verwoest; de meest onbeduidende dingen waren vernield. Ik

heb vele dier huizen bezocht, maar had nog nooit zoo iets gezien en wensch ook nimmermeer een dergelijk tooneel van verwoesting te aanschouwen. De woningen van de vice-consuls van Spanje en Frankrijk zijn verbrand; die van den Engelschen vice-consul werd door de Moorsche soldaten tot op het laatste oogenblik bewaakt en heeft dus minder geleden.

Zoowel de inwoners als de Spaansche troepen zijn gelukkig aan eenen zekeren dood ontkomen, want op verschillende plaatsen was de stad ondermijnd, en een dweepachtige neger had op zich genomen, een afschuwelijk plan, door de Moorsche bevelhebbers gevormd, ten uitvoer te brengen. Op het oogenblik dat de opperbevelhebber, vergezeld van zijnen staf, het paleis van den gouverneur bezocht, begon de uitbarsting. Een officier van de genie werd in het aangezigt getroffen en eenige andere personen werden ligt gekwetst. Eene minuut nog en het geheele paleis zou in een puinhoop veranderd zijn geweest, indien het toeval niet den neger, waarvan boven is gesproken, had doen ontdekken. Hij was gewapend met een paar geladen pistolen, en een zwaar likteeken gaf aan zijn aangezigt eenen afschuwelijken vorm. Hij had zich zorgvuldig verborgen, maar de Joden, die van het bestaan der mijnen niet onkundig waren, stelden, en niet zonder reden, geen vertrouwen in de openbare gebouwen, alwaar zij vermeenden dat kruid kon zijn opgeslagen, en doorzochten alles naauwkeurig. Zonder de gevangenneming van den neger zou waarschijnlijk de geheele stad verwoest en duizenden menschen omgekomen zijn.

Het paleis van den gouverneur is in Moorschen stijl zeer prachtig gebouwd. In eene der zalen opende de generaal Makennas eene deur en toen zag men een aantal gesluijerde vrouwen op een rijk versierd tapijt zitten, waarschijnlijk de vrouwen van den gouverneur. De opperbevelhebber deed aldaar een schildwacht plaatsen, met last vuur te geven op ieder die in het vertrek der vrouwen mogt willen doordringen.

In de forten zijn een 60-tal kanonnen gevonden, waaronder stukken die aan Frankrijk, Engeland, Holland en zelfs aan Spanje hebben toebehoord. Zij zijn zeker aan de keizers van Marokko vereerd bij gelegenheid hunner troonsbeklimming. Op een dier stukken leest men de woorden: *Tria juncta in uno a rege et victoria*, met het devies: *Honny soit qui mal y pense*, en van onderen: *Bower fecit* 1764. Op een ander staat: *Comte de Toulouse, amiral de France* 1692, welk opschrift met drie leliën is gekroond.

ITALIE.

Uit Turyn meldt men dat het manifest voor de inlijving van Midden-Italië, dat de Sardinische regering tijdens het verblijf van koning Victor Emmanuel te Milaan wilde afkondigen, op den 14den Febr. in den ministerraad was gelezen en goedgekeurd; een afschrift daarvan was terstond naar Parijs gezonden. Ten gevolge van nieuwe moeijelijkheden, betreffende den afstand van Savoye, is de afkondiging van dit manifest uitgesteld.

— Te Milaan is op 21 Februarij een luisterrijk feest gevierd ter eere van koning Victor Emmanuel.

— De heer Guerazzi heeft een manifest aan de bevolking van Toskane gerigt, waarin hij in den naam der demokratische beginselen tegen de in Toskane bestaande orde van zaken protesteert. De verspreiding van dat stuk is door de Toskaansche regering belet.

— Berigten uit Rome van 18 Febr. melden dat door een 25-tal Engelsche katholijken een adres van verknochtheid aan den Paus is overhandigd, waaraan Z. H. zeer gevoelig was. Volgens dezelfde berigten zouden de landlieden in den omtrek van Bologna niets vuriger verlangen dan onder het pauselijk bestuur teruggebragt te worden. Het revolutionaire leger in de Legatiën werd aanhoudend versterkt.

Van eene andere zijde verneemt men dat de gemeenteraad van Bologna aan koning Victor Emmanuel verzocht heeft om de inlijving met Sardinië spoedig te doen plaats hebben.

De kardinaal Antonelli heeft aan den Franschen gezant te kennen gegeven, dat hij, na de bevelen van den Paus daartoe ontvangen te hebben, aan den nuntius te Parijs een antwoord op de laatste depêche van den heer Thouvenel zou toezenden. De kardinaal moet tevens de verzekering gegeven hebben, dat de Paus een *motu proprio* voorbereidde, ter verwezenlijking van de in der tijd door hem te Gaëta gedane beloften, en dat hetzelve zou worden openbaar gemaakt wanneer de pauselijke bezittingen door de mogendheden gewaarborgd wierden.

Sedert de policie te Rome in handen is van den generaal de Goyon zijn de diefstallen en vechtpartijen zeer verminderd. Er zijn eenige Fransche policie-agenten aangekomen, die meer uitrigten dan de geheele Romeinsche policie.

— Tijdens het carneval is Rome slechts door 6000 vreemdelingen bezocht. In het vorige jaar waren er 60,000 aanwezig.

PRUISSEN.

BERLIJN, 21 Februarij.

Men verzekert hier dat er nog steeds onderhandelingen worden gevoerd tusschen de groote mogendheden tot het houden eener conferentie over de Italiaansche zaken. Men had echter ten opzigte der grondslagen nog geene eenstemmigheid kunnen verkrijgen.

— In de omstreken van Keulen heeft er Zondag avond ll. een kort maar hevig onweder gewoed. De kerk te Mehlem is door den bliksem getroffen en geheel afgebrand. Een persoon is daarbij door het vallen van een steen gedood. Ook te Erkelenz is de bliksem in den kerktoren geslagen, waardoor de spits is afgebrand.

— Te St. Jean d'Aulph, in Chablais, heeft dezer dagen een vreeselijke brand gewoed. In korten tijd werden 17 huizen in de asch gelegd, waardoor 17 huisgezinnen, te zamen 87 personen, van huisvesting werden beroofd.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 21 Februarij.

Bij eene keiz. verordening is de bevoegdheid om vaste goederen in eigendom te bezitten onvoorwaardelijk verleend aan de Israëliten in Neder-Oostenrijk, Bohemen, Moravië, Silezië, Hongarye, het Woiwodschap, het Banaat, Kroatië, Slavonië, Zevenbergen, het Kustland en Dalmatië. In Gallicië, de Bukowina en Krakau daarentegen wordt dezelfde bevoegdheid alleen verleend aan die Israëliten, welke de lagere gymnasiën, industriescholen, handelsscholen, landhuishoudelijke of zeevaartscholen bezocht hebben of den rang van officier bezitten.

De *Wien. Zeit.* zegt dat het verleenen van boven bedoelde bevoegdheid, voor zooveel het de in het keiz. besluit niet genoemde kroonlanden betreft, is voorbehouden aan de later bijeen te roepen vertegenwoordigende vergaderingen van die gewesten.

— De zienswijze van den heer de Thouvenel, ten opzigte van de Italiaansche quaestie, in zijnen jongsten brief bloot gelegd, heeft de regering genoopt haar antwoord op de bekende voorstellen van Engeland vooreerst nog terug te houden. Men is hier van meening dat de Fransche regering, even als in het vorige jaar, al het mogelijke in het werk stelt om Oostenrijk, zijns ondanks, te noodzaken op nieuw het zwaard uit de schede te trekken.

Burgerlijke Stand.

Van den 16 tot en met den 22 Februarij 1860.

BEVALLEN: J. Dool, geb. Noest, D. — J. Swaan, geb. Noest, Z. — A. M. C. van der Meer, geb. Rijss, Z. — K. J. Vorst, geb. Hoppenbrouwer, D. — J. Blansjaar, geb. Koet, Z. — E. Lasander, geb. Cornax, Z. — A. C. van Dijk, geb. Stevens, D. — A. van der Veer, geb. van der Vis, D. — C. Ederzeel, D. — E. Korenhof, geb. Taffijn, D. — J. M. C. Koreman, geb. van Iterson, D. — C. I. Ververs, geb. Verbree, D. — C. Berg, Z. — A. Christiaanse, geb. Penning, D. — M. Wijland, geb. Vavier, Z. — J. C. van Niehoff, geb. Fonteyn, Z. — M. van Hoorn, geb. Rijgersberg, D. — H. M. Houbolt, geb. le Feber, D. — N. Oostveen, geb. Retel, D. — T. G. Weisenfeld, geb. Adelgeest, D. — M. J. Flippo, D. — M. Bink, geb. van Es, D. — C. Slewe, geb. Waasdorp, D. — M. van der Drift, geb. de Ridder, D. levenl. — S. M. Mazurel, geb. Carton, Z.

GEHUWD: J. Gijsman, Jm. en H. Hannessen, Jd. — T. Nieboer, Jm. en A. Ruys, Jd. — A. de Graaf, Jm. en H. C. Planjer, Wede. — H. Slok, Wedr. en C. van Delft, Jd.

OVERLEDEN: J. M. U. Brutel de la Rivière, D., bijna 15 m. — K. de Zwijger, 66 j. — J. Nortier, geb. van Egmont, 63 j. — M. L. Sluijmers, 60 j. — P. Aniba, 59 j. — A. Spek, 37 j. — M. H. van der Stok, D., 8 d. — C. van der Drift, 51 j. — P. Rijneveldshoek, 60 j. — D. Waasdorp, D., 2 m. — G. M. van der Linden, geb. van Oerle, 31 j. — H. W. M. Hoppenbrouwer, Z., 15 d. — J. C. Robyn, Z., 2 j. en 2 m. — J. S. Schouten, D., 3 j. en 1 m. — R. Melet, 53 j. — Geertra de Zwijger, 23 j. — B. van de Bunt, 45 j. — M. Eeksterhof, 26 j. — J. Lepelaar, Z., 2 j. en 2 m. — W. Koet, Z., 4 m. — J. P. Dohmen, 71 j. — W. A. L. A. Mooten, D., 19 d. — M. P. Bey, D., 7 j. — A. den Oude, D., 4 m. — J. Oostenrijk, 35 j. — J. Bos, 62 j. — Willemyntje van den Bos, 67 j. — B. Plug, Z., 5 m.

KERKNIEUWS.

De *U. Cour.* meldt dat het klassikaal bestuur van Utrecht geweigerd heeft zijne approbatie te verleenen op het door den kerkeraad der Ned. herv. gemeente te Utrecht uitgebragt beroep op ds. Verhoeff, te Amersfoort, uithoofde daarbij geene volstrekte meerderheid van stemmen was geweest. Er zal dus een nieuw beroep moeten gedaan worden.

Na de laatste opgave heeft ds. Laurillard nog ontvangen van N. N. ƒ2.50. In de eerste behoeften van Laurier en gezin is voorzien, en er is nog iets tot verdere tegemoetkoming voorhanden. Door de beweldadigden en door den inzamelaar der giften wordt den gevers hartelijke dank gebragt.

ADVERTENTIEN.

GROOT VOCAAL EN INSTRUMENTAAL CONCERT,

op Vrijdag den 2 Maart 1860, des avonds ten 7 ure,

in de **STADS SCHOUWBURG**, waarin zal worden uitgevoerd:

DE SCHEPPING,

Oratorium van J. HAYDN,

door de VEREENIGING VAN MUSICI alhier,

welwillend geassisteerd door een **Koorpersoneel van meer dan 120 Leden**; terwijl de Solopartijen zullen worden voorgedragen door eenige talentvolle Dilettanten, [illegible]

Mejufvr. CORNELIE FROSCHHART, uit *Amsterdam*,

en den Heer J. W. D. KRANTZ, uit *Utrecht*.

Lijsten van Inteekening, circuleren en liggen bij de HH. SCHREUDER EN VAN BAAK, en JOH. STRAATMAN, Boek- en Muziekhandelaren alhier en op alle Societeiten.

Prijs bij inteekening: Loge, Amphithéatre en Parterre ƒ1.50. Gallerij ƒ1.—.

De Inteekenaren kunnen op Donderdag den 1sten Maart 1860, des morgens van *tien* tot *twee* ure, ten huize van den Bureaulist van den Schouwburg den Heer ANDREAE, op de Haarlemmerstraat, Wijk VI, No. 386, plaatsen bespreken, tegen betaling van *tien* Cents extra; terwijl op den dag van uitvoering aan het *Bureau van den Schouwburg*, mede van 10 tot 2 ure en tegen betaling van 10 Cents extra, in 't algemeen de gelegenheid daarvoor zal openstaan.

Op den dag van uitvoering zal de toegang tot het Concert-Locaal precies ten *half zes* ure des avonds worden opengesteld.

De Directeur van genoemde Vereeniging,
A. WETRENS.

Tekstboekjes in Hoogduitsch en Hollandsch zullen van Maandag e. k. à 25 Cents per Exemplaar verkrijgbaar zijn ter boekdrukkerij van de BREUK & SMITS in de Nieuwsteeg en op den dag der uitvoering aan 't bureau van den Schouwburg.

DE HOMOIOPATHISCHE GENEESWIJZE.

MEDEDEELINGEN TOT VERSPREIDING VAN DE KENNIS DEZER METHODE,

ONDER MEDEWERKING VAN VERSCHEIDENE VREEMDE EN NEDERLANDSCHE GELEERDEN,

BIJEENVERZAMELD DOOR

Dr. A. J. GRUBER, Dr. F. W. O. KALLENBACH en Dr. S. J. VAN ROIJEN,

Homoiopathische Geneesheeren te Rotterdam.

Inhoud van vel 1—10. Voorwoord. — Levensgeschiedenis van HAHNEMANN. — Homoiopathisch Dieet. — Een geval van Heupontsteking. — Mededeeling van een niet-Geneeskundige. — Homoiopathische geneesmiddelleer. — Eene langdurige maagziekte. — Longtering. — Eene oogziekte. — Ontdekking der homoiopathie. — De zuigeling. — Lichtschuwheid bij een Rhachitisch kind. — Chronische oogontsteking. — De grootte der giften. — Verstuiken van den voet. — Jicht, Asthma. — Langdurige Diarrhee. — Wat kan een leek bij het heerschen eener epidemie voor zich en de zijnen doen? — Cholera. — Het opmaken van een ziektebeeld. — Het kind. — Heeschheid. — Geneesmiddelleer. — Trommelzucht (Tympanitis). — Aangezigtspijn. — Tusschenpoozende maagpijn. — Bezetting op de borst. — De knaap en het meisje. — Longontsteking. — Verharding der Amandelen. — Beoordeeling der homoiopathie. — Aanhoudend braken.

Dit werk wordt uitgegeven in 4° vellen van 4 pag. De Inteekenaren ontvangen de vellen successivelijk naarmate zij uitkomen, doch nooit meer dan 26 in een jaar. Prijs *franco* door het geheele land 10 Cents per vel.

Uitgave van H. NIJGH. *Alom te bekomen.*

HOOGHEEMRAADSCHAP VAN RIJNLAND.

De DIJKGRAAF VAN RIJNLAND brengt ter kennisse van de Ingelanden van het Hoogheemraadschap, dat er op Donderdag 1 Maart a. s., in het Gemeenelandshuis te *Leyden*, des voormiddags ten *half elf* ure, eene Vereenigde Vergadering zal worden gehouden.

De Dijkgraaf van Rijnland,
D. C. J. HOOG.

HOLLANDSCHE IJZEREN SPOORWEG.

Verzenders van Goederen worden bij deze herinnerd dat de Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij alleen aansprakelijk is voor Goederen ter verzending aangebragt op hare **Stations en Bestelkantoren.**

Bestelkantoor te *Leiden*, alwaar de tarieven *gratis* verkrijgbaar zijn, Hoogstraat, Wijk VII, N°. 5.

LOUISE MOLL plotseling mijne dienst verlaten hebbende, wordt een iegelijk gewaarschuwd niets op mijnen naam aan die persoon af te geven.

LEYDEN, Oude Singel, J. M. J. BRUTEL DE LA RIVIÈRE.
21 Februarij 1860.

OUD-CARTHAGENA.

Even als vele oudheden, is ook deze oude Spaansche stad in vergetelheid gezonken om voor vele nieuwigheden des tijds plaats te maken, en welligt zoude men althans hier te lande liefst wat Spaansch is vergeten, of ten minste er niets van willen hooren. En toch is het niet zoo, het is als of de bergen van Oud-Carthagena eene schadeloosstelling aan het Nederlandsche volk hebben willen brengen, voor het leed aan de vaderen berokkend, het is als of zij willen zeggen: neem dit kleinood aan als een bewijs van berouw, en laten wij, die het niet behoeven, toch niet spotten met de **Haarolie**, die de bergen van Oud-Carthagena ons schenkt. Want het is voor den belanghebbende niet zoo gering te achten, een middel te hebben gevonden, dat de haren vastzet, dezelve voedt en onderhoudt; want het is het zigtbaar sieraad van den mensch. Niets ontsiert, zelfs met niets spot men meer als met een jeugdigen kalen kruin. Koopt het middel en gebruikt het even als gewone Pomade, ook gij die het niet direct behoeft, en gij zult in ouderdom van dagen hare deugd nog roemen. De prijs is 60 Cts. per Fleschje, verkrijgbaar bij A. BREETVELT Az. te Delft, en verder bij

N. J. Sanders Gz., Leyden, Haarlemmerstraat.
J. H. Keller, Rotterdam W. Wagestr.
A. Reynaert, „ Hoogstraat bij de Oostpoort.
J. J. Vollaerts, Woerden.
Iserief & Comp., 's Hage, Veenestraat, in de Prijslijst.
Wouter Pleysier, Maarssen.
D. Been, Brielle.
W. Bares, Gorinchem.
A. D. Liveu, Dordrecht.
P. Kouwenhoven, Oud-Beijerland.
W. A. Hoek, Schiedam, Hoogstraat.
M. de Wed. Bosman, Gouda.
Gebr. Kauling, Alphen.
A. K. Beausar, Sommelsdijk.
Wed. Tol, Leidschendam.

D. F. STEEVEN, P. GUDIKER, L. DE BULL, B. KEUCH, J. M. HENGEVELD, J. G. BROUWER, G. OOSTENDORP, J. F. SAFFT, J. H. VAN DEN EMSTER en J. DE BEURS, Makelaars te *Amsterdam*, zullen *aldaar* op Maandag den 12den Maart 1860, des avonds na half zes ure, in het voormalig *Oudezijds Heeren-Logement*, ten overstaan van den Notaris J. G. POUW, verkoopen:

N°. 1. Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS, open Plaats, ACHTERHUIS, groote WERKPLAATS, waarin de sedert vele jaren bestaan hebbende en nog met goed succes in werking zijnde gerenommeerde

MANUFACTUREN-VERWERIJ EN PERSERIJ,

genaamd *DE MOOR*,

en ERVEN, op den Groenenburgwal, tusschen de Raamgracht en Staalstraat, van achteren uitkomende in de Verwerstraat, Buurt C, N°. 322, Kadaster Sectie G, N°. 2837 en 2861, groot 2 roeden, 7 ellen.

N°. 2. Al de vaste en losse GEREEDSCHAPPEN der VERWERIJ en PERSERIJ, volgens Inventaris.

N°. 1 en 2 zullen eerst ieder afzonderlijk bij opbod en afslag geveild en daarna te zamen in afslag gelegd worden. Alles breeder bij biljetten omschreven. Wijders is het Perceel alsook de Gereedschappen der Verwerij en Perserij te bezigtigen des Dingsdags en Donderdags, alsmede op den verkoopdag, van 1 tot 3 ure. De Bewijzen van Eigendom, de Inventaris der Gereedschappen en de Veilconditiën zullen vier dagen vóór en op den verkoopdag ter inzage liggen ten Kantore van den Notaris J. G. POUW, op de Keizersgracht bij de Brouwersgracht te *Amsterdam*.

OPENBARE WILLIGE VERKOOPING,

op Zaturdag den 3den Maart 1860, bij opbod, en op Zaturdag den 10den Maart 1860, bij afslag, des avonds ten *zeven* ure, in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, van:

N°. 1. Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS EN ERVE, ingerigt tot *Broodbakkerij*, staande en gelegen te *Leyden*, aan de noordzijde van den Nieuwen Rijn, om den hoek van en strekkende langs de Langestraat, met wel ingerigte Bovenwoning, geteekend Wijk VIII. N°. 831 en 831paar, op den perceelsgewijzen Kadastralen Legger der Gemeente *Leyden* bekend Sectie G. N°. 613, ter grootte van 1 roede, 31 ellen.

De Bovenwoning is verhuurd tot den 1sten Junij 1860, voor *f* 100 's jaars.

Voorts Vrijwillig.

N°. 2. Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS EN ERF, staande en gelegen te *Leyden* aan de Langebrug, tusschen de Wolsteeg en de Sint Pieterskerk-Choorsteeg, geteekend Wijk IV. N°. 407, op den perceelsgewijzen Kadastralen Legger der Gemeente *Leyden* bekend Sectie G. N°. 361, groot 59 ellen.

Verhuurd in twee gedeelten, het Benedenhuis en Bovenachterkamer voor *f* 1,80 in de week, en de Bovenvoorkamer voor 80 cents in de week.

Beide perceelen zijn te aanvaarden primo Mei 1860.

De beide perceelen zijn te bezigtigen des Dingsdags en Donderdags van iedere week vóór de veiling en den afslag, van des middags ten 12 tot des namiddags ten 2 ure, voor zoover het perceel N°. 1 betreft, op permissiebilletten, af te geven door den Notaris Mr. H. OBREEN te *Leyden*, bij wien nadere informatiën zijn te bekomen en ten wiens Kantore tusschen de veiling en afslag verhoogingen zullen kunnen worden genomen, tegen genot van *een vijfde* van iedere verhooging.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG 22 Februarij.

		Laagst. koers	Hoogst. koers	Gebleven
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	64¾	—	—
Dito Certificaten	„ 3 „	76	—	—
Dito dito	„ 4 „	98⅜	98 7/16	—
Amortisatie Syndicaat	„ 3½ „	—	—	—
Handelmaatschappij	„ 4½ „	125¾	125⅞	125¾
O. I. Leening	„ 4 „	97⅝	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	„ 4½ „	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	„ 4½ „	—	—	—
BELGIE,	„ 2½ „	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	„ 2½ „	51¾	—	—
Dito dito	„ 4½ „	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	„ 3 „	—	—	—
Dito dito	„ 4½ „	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	„ 1½ „	33¾	33 13/16	33 13/16
Dito Obligatiën	„ 3 „	44½	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	„ 3 „	43½	43⅝	43 5/16
Bewijzen Coupons		—	—	—
PORTUGAL, te Londen	„ 3 „	43⅞	43 15/16	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1815	„ 5 „	103⅝	—	—
Dito dito 1828 en 1829	„ 5 „	102	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	„ 5 „	—	—	—
Dito 1840	„ 4 „	79⅝	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	„ 4 „	79½	—	—
Dito dito Nieuwe	„ 4 „	—	—	—
Inschrijving in Assign.	„ 6 „	60⅝	—	—
Certificaten van dito	„ 6 „	61½	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 300 „	158¼	—	—
Dito Obligatiën	„ 4 pCt.	77 3/16	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à 4½ „	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B bij Goll.	„ 5 „	60	—	—
Dito	„ 4 „	47⅜	—	—
Dito Metall.	„ 5 „	49	49⅛	49⅛
Dito Nieuwe	„ 5 „	71 1/16	71⅛	71 1/16
Dito 1847	„ 2½ „	26 1/16	26⅛	26⅛
BRAZILIE, 1824 100 £	„ 5 „	—	—	—
SARDINIE,	„ 5 „	—	—	—
PERU, Geldleening 1824	„ 4½ „	90	90¼	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	„ 5 „	25⅞	26	25⅞
GRENADA, Obligatiën	„ 3½ „	14 11/16	14¾	—
MEXICO, Obligatiën 1851	„ 3 „	20½	20⅞	20 13/16
N.-AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.